

**UCHWAŁA NR XXX/252/21
RADY MIEJSKIEJ W KROŚNIE ODRZAŃSKIM**

z dnia 25 marca 2021 r.

**w sprawie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy
w rodzinie na terenie Gminy Krosno Odrzańskie na lata 2021-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krosno Odrzańskie na lata 2021 - 2025, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Tomasz Rogowski

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA
TERENIE GMINY KROSNO ODRZAŃSKIE
NA LATA 2021 - 2025**

Spis treści:

1. Założenia Programu i jego adresaci.
2. Dane dotyczące przemocy w rodzinie w Gminie Krosno Odrzańskie w latach 2018 - 2020.
3. Cele i zadania Programu.
4. Podmioty oraz instytucje realizujące Program.
5. Realizacja Programu.
6. Monitoring i ewaluacja Programu.

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU I JEGO ADRESACI

1.1. Założenia Programu

Przemoc w rodzinie stanowi zjawisko powszechnie występujące w naszym społeczeństwie. Niestety wciąż jeszcze pozostaje w ukryciu „czterech ścian domów”. Przemoc dotyka rodziny o różnym statusie społecznym i ekonomicznym, a nie jak dotychczas sądzono, wyłącznie rodziny dysfunkcyjne. Coraz częściej sprawcami przemocy są osoby z wyższym wykształceniem, majątne, zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane oraz szanowane przez innych. Gradacja zjawiska przemocy w rodzinie i jego destrukcyjny wpływ na jednostkę stanowi niebagatelny problem społeczny. Dlatego jednym z głównych zadań polityki społecznej w naszym kraju jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Przemocą w rodzinie, w świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W celu minimalizacji zjawiska przemocy w rodzinie oraz łagodzenia jej skutków ważna jest szybkość reagowania odpowiednich służb na ujawniane przypadki i podejmowanie wszelkich dostępnych działań. Będzie to możliwe dzięki zaplanowanemu i dobrze zorganizowanemu systemowi. Orężem przed przemocą jest również wysoka świadomość praw każdego człowieka w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a także poszanowania godności ludzkiej.

Założeniem Programu jest rozwój lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także zmiana postaw społecznych wobec tego zjawiska poprzez eliminowanie mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, szczególnie tych, które służą jako argument do stosowania przemocy lub do jej usprawiedliwiania, ukrywania czy bagatelizowania.

Program Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krosno Odrzańskie na lata 2021 – 2025 wpisuje się w założenia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjętego uchwałą nr XXXIII/315/2009 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 marca 2009 r.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- uchwałę Nr XII/79/11 Rady Miejskiej w Krośnie Odrzańskim z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

1.2. Adresaci Programu

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krosno Odrzańskie na lata 2021 - 2025 skierowany jest do:

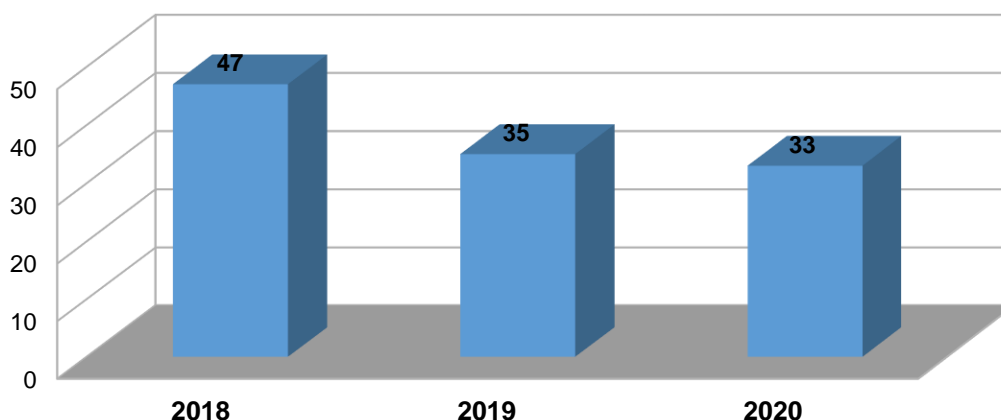
- osób doznających przemocy w rodzinie,

- sprawców przemocy domowej,
- świadków przemocy w rodzinie,
- społeczności lokalnej.

2. DANE DOTYCZĄCE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KROSNO ODRZAŃSKIE W LATACH 2018 - 2020

Z danych Zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynika, że od 2019 r. liczba wszczętych na terenie Gminy procedur „Niebieskiej Karty” zmniejsza się.

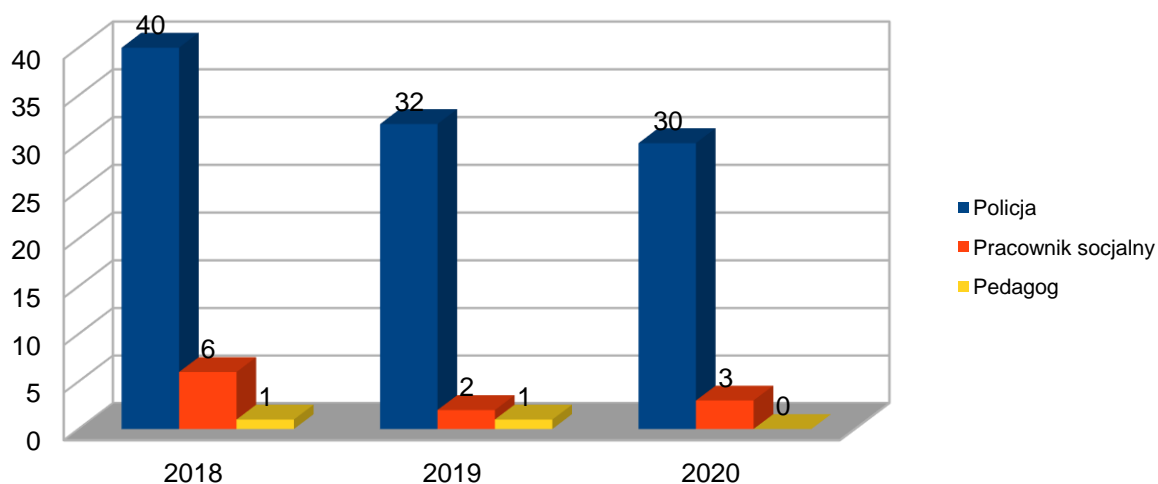
Wykres nr 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2018 – 2020.

Źródło: dane Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Z analizy dokumentacji Zespołu interdyscyplinarnego wynika, że w latach 2018 – 2020 najczęściej procedurę „Niebieskiej Karty” w Gminie Krosno Odrzańskie wszczynali funkcjonariusze Policji. Grupa ta w 2018 r. założyła 85% wszystkich Niebieskich Kart, a w 2019 r. oraz 2020 r. po 90%.

Wykres nr 2. Liczba formularzy „Niebieskiej Karty – A” założonych w latach 2018 - 2020 przez przedstawicieli poszczególnych instytucji.

Źródło: dane Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Według danych Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2018 r. oraz 2020 r. procedurą „Niebieskiej Karty” objęto większą liczbę rodzin zamieszkujących w Gminie teren miejski niż wiejski. Natomiast w 2019 r. liczba „Niebieskich Kart” założonych w rodzinach miejskich była równa liczbie „Niebieskich Kart” założonych w rodzinach wiejskich.

Tabela nr 1. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w latach 2018 - 2020 w Gminie z podziałem na teren miejski oraz wiejski.

Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”			
Rok	Miasto	Wieś	Ogółem w Gminie
2018	17	8	25
2019	6	6	12
2020	16	6	22

Źródło: dane Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Dane Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wskazują, że liczba rodzin z terenu Gminy objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, w których wystąpiły przypadki podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka, w 2019 r. zmniejszyła się trzykrotnie w stosunku do 2018 r., a w 2020 r. takie przypadki nie wystąpiły.

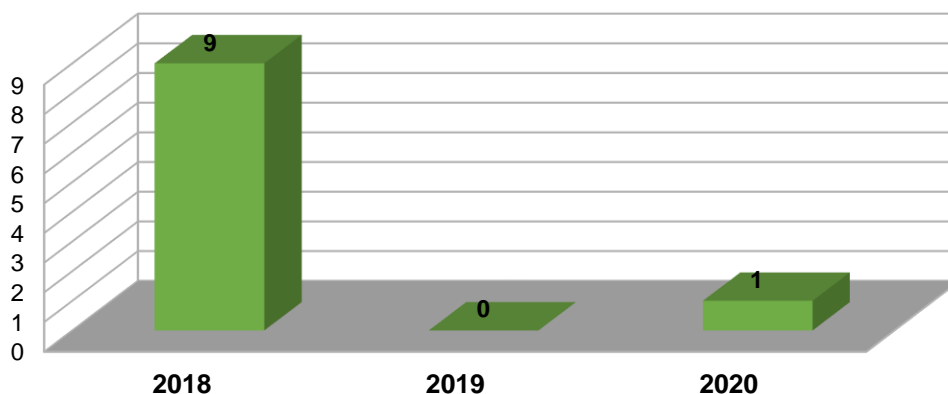
Tabela nr 2. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” z przypadkiem podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka w latach 2018 – 2020.

Przypadki podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka	
Rok	Liczba rodzin
2018	4
2019	1
2020	0

Źródło: dane Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Jak wynika z poniższego wykresu, liczba rodzin z przypadkiem podejrzenia stosowania przemocy wobec osób w wieku powyżej 60 roku życia w Gminie w latach 2019 – 2020 w stosunku do 2018 r. uległa zmniejszeniu.

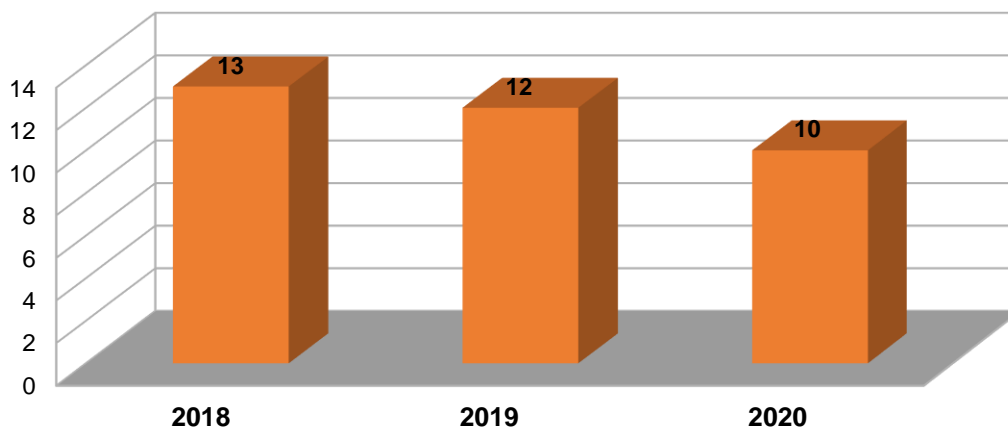
Wykres nr 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” z przypadkiem podejrzenia stosowania przemocy wobec osób w wieku powyżej 60 roku życia w latach 2018 – 2020.

Źródło: dane Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Z danych znajdujących się na zamieszczonym poniżej wykresie wynika, że liczba sprawców przemocy w rodzinie, którzy w wyniku podejmowanych działań przez Zespół interdyscyplinarny nie powrócili do stosowania przemocy, w analizowanym okresie zmniejszyła się.

Wykres nr 4. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2018 - 2020, którzy w wyniku podejmowanych działań przez Zespół interdyscyplinarny nie powrócili do stosowania przemocy.

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Krośnie Odrzańskim

3. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krosno Odrzańskie oraz wypracowanie zintegrowanego systemu pomocy dla osób zagrożonych przemocą, bądź uwikłanych w przemoc domową.

Cele szczegółowe oraz planowane działania:

3.1. Interdyscyplinarna współpraca lokalnych podmiotów poprzez:

- 1) Wypracowanie procedur interwencji w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie;
- 2) Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i podejmowanie działań mających na celu jej powstrzymanie;
- 3) Wszelstronne wsparcie rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy;
- 4) Kierowanie członków rodzin uwikłanych w przemoc do poradnictwa specjalistycznego;
- 5) Monitorowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy.

3.2. Podniesienie społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy poprzez:

- 1) Aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy;
- 2) Publikowanie na stronach internetowych gminnych instytucji materiałów dotyczących zjawiska przemocy oraz informacji o lokalnym systemie wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej;
- 3) Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m. in. poprzez organizowanie zajęć, warsztatów i dyżurów specjalistów;
- 4) Promowanie wśród dzieci i młodzieży różnorodnych form spędzania czasu wolnego z pominięciem zachowań agresywnych;
- 5) Promowanie postaw rodzicielskich pozbawionych agresji;
- 6) Dystrybucja informatorów/ulotek/broszur zawierających podstawową wiedzę o zjawisku przemocy w rodzinie, możliwościach działań wspierających oraz funkcjonujących instytucjach.

3.3. Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy poprzez:

- 1) Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”;
- 2) Podejmowanie działań interwencyjnych;
- 3) Nawiązywanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji;
- 4) Wsparcie psychologiczne, prawne, socjalne i edukacyjne.

4. REALIZACJA PROGRAMU

4.1. Podmioty oraz instytucje realizujące Program

Zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie realizuje zespół interdyscyplinarny.

Z doświadczenia zdobytego podczas realizacji poprzedniego Programu wynika, że skuteczne wypracowanie zintegrowanego systemu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie będzie możliwe jedynie poprzez włączenie się w działania przez lokalne podmioty oraz instytucje, m.in.:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim;
- 2) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) organizacje pozarządowe;

- 4) placówki oświatowe;
- 5) Komendę Powiatową Policji;
- 6) placówki służby zdrowia;
- 7) Prokuraturę Rejonową w Krośnie Odrzańskim;
- 8) kuratorskie służby sądowe.

4.2. Sposób realizacji Programu

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krosno Odrzańskie na lata 2021 - 2025 będzie miał charakter interdyscyplinarny. Założone w Programie cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres pięciu lat. Program ma przyczynić się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej, dlatego też istotne jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i wdrażanie działań profilaktycznych wśród lokalnej społeczności.

Cele działań i przewidywane efekty realizacji Programu odnoszą się do:

- profilaktyki – oznaczającej zapobieganie przemocy poprzez promowanie wartości prorodzinnych, właściwych modeli wychowawczych oraz rozwijanie umiejętności interpersonalnych;
- edukacji – jako przekazywanie wiedzy na temat przyczyn, mechanizmów i skutków przemocy;
- wspierania – poprzez udzielanie wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej.

5. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

5.1. Wskaźniki realizacji działań:

- 1) Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”;
- 2) Liczba rodzin korzystających z porad i konsultacji specjalistów;
- 3) Liczba monitorowanych rodzin dotkniętych przemocą;
- 4) Liczba materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie przekazanych mieszkańcom Gminy;
- 5) Liczba przeprowadzonych zajęć profilaktycznych dla dzieci;
- 6) Liczba inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie podjętych wspólnie przez lokalnie działające podmioty.

5.2. Monitoring Programu

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie bieżącej analizy realizowanych zadań ze szczególnym uwzględnieniem osiąganych efektów. Program zostanie wdrożony przez Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ocena stopnia realizacji Programu odbywać się będzie na podstawie rocznych sprawozdań przedkładanych Burmistrzowi Krosna Odrzańskiego przez Przewodniczącego Zespołu interdyscyplinarnego.

5.3. Źródła finansowania Programu

Finansowanie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krosno Odrzańskie na lata 2021 - 2025 dokonywane będzie ze środków własnych Gminy oraz źródeł zewnętrznych.